

gjørelse gaar ud paa, at de, der i 1842 vare Eiere af Steberne, ere de berettigede, saaledes at hverken de i 1832 og heller ikke de, der ved en eventuel ny Udskiftning, som man kunde tænke sig imellem alle de Berettigede, kunde komme til, ere det. Det ærede Medlem afgjør ligeledes ad Lovgivningsveien det andet Punkt, nemlig, at Andeel i Eiendomsretten for de Enkelte skal bestemmes efter den factist udøvede Brug, og derimod ikke efter Brugsretten. Dette Spørgsmaal kan heller ikke siges at være sikkert afgjort. Overrettsdommen afgjør, som jeg forrige Gang tilfod mig at bemærke, Sagen netop i den modsatte Retning; den meente, at da det, som Udmarksjorderne vare givne til Bederlag for, var Brugsretten, der var lige for Alle, og derimod ikke den factist udøvede Brug, saa maatte det være Brugsretten, og ikke den sidste, der maatte være Udgangspunktet for Fordelingen; men ogsaa dette Spørgsmaal afgjør det ærede Medlems Forslag. Endelig afgjør det ærede Medlems Forslag jo ogsaa det Spørgsmaal, hvem det er Forderne tilkomme, om blot Huusmændene og Gaardmændene, eller ogsaa andre Beboere. Dette Spørgsmaal bliver ogsaa afgjort paa en Maade, som forekommer mig noget vilkaarlig. Hvis jeg har forstaaet det ærede Medlems Forslag rigtigt, synes det at gaae ud paa at lade Hartkornseierne, forsaavidt de have 1 Skp. Hartkorn, faae selve Lodderne, men derimod at lade dem, der ikke have 1 Skp. Hartkorn, men ellers have været Huusmænd, der have haft Huse, faae en Erstatning og lade de øvrige Beboere faae en Tylbestjgørelse ved Brugen af den Sjettedeel, som det ærede Medlem vil henlægge til Communen; saaledes forstaaer jeg det. Nu stiller Sagen sig saaledes, at det ærede Medlem der ved afgjør det Spørgsmaal, hvorvidt Andre end Gaardmænd og Huusmænd ere berettigede til Andeel i disse Sorder — et Spørgsmaal, som vistnok maa stille sig tvivlsomt, navnlig saaledes, som Høiefsteretsdommen udtaler sig — temmelig vilkaarligt, idet han nemlig giver de Beboere, der hverken have haft Gaarde eller Huse, Andeel i $\frac{1}{6}$ af det Hele, et Tal, som jo er vilkaarlig valgt; men derhos seer jeg ikke rettere, end at den Forskjel, der her er gjort mellem dem, der have haft 1 Skp. Hartkorn og derover, og dem, der

have haft under 1 Skp. Hartkorn, eller ikke have haft Noget, ville kunne føre til stor Ubillighed; thi jeg troer, at Resultatet, naar man ret overveier Sagen, vil blive, at de, der have haft 1 Skp. Hartkorn eller lidt Hartkorn, ville faae mange Gange mindre end de, der intet Hartkorn have haft, hvilket ikke er rigtigt og billigt. De, der nemlig have haft 1 Skp. Hartkorn eller lidt Hartkorn, ville komme til at participere i Forderne efter deres Hartkorn, hvorimod de, der ikke have været Hartkornsbesiddere, ville komme til at faae en Erstatning efter den factist udøvede Brug, og jeg troer, at de derved ville faae meget Mere end de Andre, navnlig naar man tillige tager Hensyn til, at der paa den lille Andeel af Sord, som disse smaa Hartkornsbesiddere ville faae, vil komme til at hvile forskjellige Hæftelser, nemlig baade med Hensyn til Sjettedelen og med Hensyn til den Erstatning, Huusmændene skulle have. Jeg seer derfor i dette Forslag, om end gode Momenter, saa dog en Afgjørelse, som man ikke uden Videre vil kunne gaae ud fra, og som derfor maatte have en meget dybtgaaende Drøftelse og tillige renses for de Vilkaarligheder, der findes deri. Det ærede Medlem har vel sagt, at hans Forslag ikke gik ud paa at løse Spørgsmaalet ad Lovgivningsveien, men netop gik ud paa at løse det ad Rettsveien, idet det vilde oprette, som han sagde, en Domstol ad hoc; men dette er, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Casse) allerede har paaviist, kun tildeels rigtigt, eller jeg kunde gjerne sige, det er vist en Feiltagelse, thi den Domstol ad hoc, som det ærede Medlem vil indsette, vil ikke faae væsentligt Andet at gjøre end at ansætte Værdien af den Brug, som de Personer have haft, der ikke have haft Hartkorn; men selve Grundprinciperne for Fordelingen mellem Hartkornseiere og Ikke-Hartkornseiere, imellem Hartkornseiere, Huusmænd og andre Beboere, vil denne Domstol ikke faae Noget at gjøre med, thi disse Principer ere allerede nedlagte i selve det ærede Medlems Forslag og maae tages som et Udgangspunkt af vedkommende Domstol. (Tscherning: Punkt a i § 5!) Ja, det er fuldkommen vist, men jeg kan ikke indsee, hvorledes denne Commission skulde afgjøre Spørgs-